

Krzysztof Smykowski

Sprawozdanie z Ogólnopolskiego Symposium Naukowego "Ekologia rodziny w ujęciu prof. Włodzimierza Fijałkowskiego", Lublin, 21 marca 2013 r.

Studia nad Rodziną 17/1 (32), 406-409

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

licznych redukcjonistycznych koncepcji wychowania, wynikających z postępującej degradacji samego postrzegania człowieczeństwa, przejawiającej się często w ujmowaniu go jedynie w wymiarach zmysłowym, emocjonalnym, czy subiektywnym²⁰.

Elwira Balcer ISSM – WNS KUL Lublin

Sprawozdanie z Ogólnopolskiego Sympozjum Naukowego „Ekologia rodziny w ujęciu prof. Włodzimierza Fijałkowskiego”, Lublin, 21 marca 2013 r.

Zmarły w 2002 r. prof. Włodzimierz Fijałkowski, wybitny specjalista ginekologii i położnictwa, był jednym z najwybitniejszych obrońców życia. Dla uczczenia jego osoby oraz z okazji Dnia Świętości Życia Katedra Pedagogiki Rodziny KUL i Katedra Historii Teologii Moralnej KUL zorganizowały Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe *Ekologia rodziny w ujęciu prof. Włodzimierza Fijałkowskiego*, które odbyło się 21 marca 2013 r.

Po powitaniu uczestników przez ks. dra hab. Mariana Nowaka, prof. KUL, otwarcia konferencji dokonał ks. bp dr hab. Józef Wróbel, prof. KUL. Wskazał, że wiara otwiera człowieka na tajemnicę Boga – miłośnika życia i w Bogu na integralną wizję człowieka.

Pierwszym prelegentem był prof. zw. dr hab. n. med. Bogdan Chazan, który wygłosił wykład *Profesor W. Fijałkowski – osoba i dzieło*. Przypomnił on, że praca naukowa W. Fijałkowskiego koncentrowała się wokół trzech zagadnień: rozwijania i wdrażania programu naturalnego planowania rodziny, opracowania i promocji porodu naturalnego oraz studiowania i upowszechniania biologicznego, psychologicznego i pedagogicznego aspektu rozwoju dziecka w okresie prenatalnym. Jego dziełem było także stworzenie scalonego programu prokreacji ekologicznej, w którym zawierała się m.in. promocja czystości jako stylu życia i dziewictwa jako stanu umożliwiającego twórczy dialog, wychowanie do integracji seksualnej oraz zharmonizowane dwurodzicielstwo.

Ks. dr hab. Marian Nowak, prof. KUL, wygłosił wykład *Personalistyczne inspiracje w medycynie: wkład prof. W. Fijałkowskiego*. Wskazał, że profesor

---

²⁰ Por. A. Rynio, *Integralne wychowanie w myśli Jana Pawła II*, Lublin 2004, s. 317-350; M. Dziewiecki, *Wychowanie w dobie ponowoczesności*, Kielce 2002; tenże, *Pedagogika integralna*, Warszawa 2010.

był prekursorem dialogu personalizmu i medycyny i pomimo niewątpliwego wpływu filozofii i pedagogiki marksistowskiej na medycynę starał się propagować integralną wizję człowieka.

Ks. bp Józef Wróbel, prof. KUL, przedstawił odczyt *Troska o zdrowie w rodzinie*, przypominając, że harmonijne współżycie sprzyja zdrowiu w różnych wymiarach. Podjął zagadnienie problemów wymuszeń w pożyciu małżeńskim. Wskazał, że prawo do ciała współmałżonka oraz obowiązek zaspokojenia potrzeb wypływa z małżeńskiego konsensusu. Personalizm wskazuje ponadto na centralną rolę miłości. Odwołując się do wypowiedzi Urzędu Nauczycielskiego Kościoła ukazał także teologiczno-moralne aspekty postępowania strony pragnącej zachować naukę Kościoła w przypadku tzw. gwałtu małżeńskiego. Drugim istotnym wątkiem prelekcji było ukazanie prawa kobiety do obrony przed ciążą, która jest skutkiem gwałtu. Moralnie dozwolone jest zastosowanie środków, które przeciwdziałają zapłodnieniu. Wypływa to z racji natury ogólnej i z przesłanek moralnych przedstawionych chociażby w encyklice *Humanae vitae*. W ich świetle niemoralne jest rozrywanie jedności i rodzicielstwa. Takie jednak rozerwanie nastąpiło już w chwili dokonania gwałtu. Prelegent przypomniał jednocześnie, że na chwilę obecną nauka nie zna takiego preparatu, który mógłby przeciwdziałać zapłodnieniu, nie niosąc jednocześnie zagrożenia dla potencjalnie już rozwijającego się życia.

Dr n. med. Ewa Ślizień-Kuczapska przedstawiła referat *Dlaczego warto poznać naturalne planowanie rodziny? Przełom w rozumieniu i zastosowaniu*. Przypomniała, że prof. Fijałkowski zachęcał do budowania czystego ekologicznie domu. Ukazała także płodność jako istotny element dobrostanu oraz dokonała opisu męskich i żeńskich czynników niepłodności. Podkreśliła również konieczność troski i opieki. Jej przejawami są: odpowiedni styl życia, korzystanie z właściwych narzędzi diagnostyczno-terapeutycznych oraz szacunek dla środowiska naturalnego.

Kolejnym prelegentem była mgr Elżbieta Bartha, która wygłosiła wykład *Polski model szkoły rodzenia*. Pionierem tego modelu był Jan Lesiński, natomiast rozwinął go prof. Fijałkowski, który w 1965 r. wyróżnił szereg jego elementów: reedukacja negatywnych wyobrażeń, zapoznanie z przebiegiem porodu oraz stworzenie integralnych relacji.

Dr n. med. Magdalena Nehring-Gugulska przedstawiła referat *Karmienie naturalne – zdrowy styl rodzicielstwa*. Jej zdaniem nie należy przeszkadzać naturalnemu procesowi. Karmienie piersią zapobiega chorobom, z mlekiem matki bowiem dostarczane są naturalne przeciwciała. Jest zatem ono czynnikiem prozdrowotnym i proekonomicznym.

Ostatni wykład z sesji przedpołudniowej *Od dobrej etyki do dobrej medycyny* wygłosił ks. dr hab. Piotr Kieniewicz. Dobra etyka wskazuje i prowadzi do dobrych czynów i pomaga je wypełniać. Prelegent syntetycznie scharakteryzował także etyczne zasady ingerencji medycznych: godności, całościowości, niedysponowalności, proporcjonalności, porządku miłości i czynu o podwójnym skutku. Przestrzegł także przed pokusami uniformizacji, pragmatyzmu, konformizmu i uniku. Wskazał także istotne zadanie zgłębiania mądrości stworzenia, co wyraża się w wewnętrznej celowości i poznaniu ludzkiej fizjologii. Zwieńczeniem wykładu było ukazanie cech dobrej medycyny. Uwzględnia ona wszystkie aspekty człowieka: fizjologiczne i psycho-duchowo-moralne. Kierując się szacunkiem dla człowieka podejmuje tylko działania godziwe. Etyka jest dla niej drogowskazem. Podając granice godziwości, nie ogranicza ona wolności człowieka.

W sesji popołudniowej pierwszy wykład wygłosiła dr hab. Dorota Kornas-Biała, prof. KUL, podejmując temat *Droga do Prawdy świadectwem wiary*, wskazując na potrzebę drogowskazów w życiu człowieka. Postawa świadka charakteryzuje się następującymi procesami psychologicznymi: naśladownictwem, modelowaniem i identyfikacją. Odwołując się do życiorysu prof. Fijałkowskiego, ukazała znaczenie codziennej Eucharystii, modlitwy i rozmyślania dla jego rozwoju duchowego.

Dr Jacek Pulikowski w odczycie zatytułowanym *Twórcze przeżywanie płci* ukazał cel i sens płciowości, który zawiera się w płodności i miłości tworzącej komunie małżonków. Dokonał także analizy współczesnych zagrożeń, które swoje źródło mają w oddzieleniu jedności małżonków od rodzicielstwa. Cennym momentem było także ukazanie funkcji współżycia: podmiotowej, znaczeniowej, więziotwórczej i prokreacyjnej. Współżycie, które ich nie spełnia, jest destrukcyjne.

Ks. dr Marek Dziewiecki przedstawił odczyt *Czystość, czyli ekologia Ewangelii*. Należy o niej mówić często i w sposób precyzyjny. Jest ona aplikacją praw miłości do sfery seksualnej, a warunkiem jej zachowania jest przyjaźń z Bogiem.

Kolejną częścią sympozjum było wzruszające świadectwo Pawła Fijałkowskiego o ojcu, który przedstawił nieznaną fakty z życia prof. Fijałkowskiego. Zwieńczeniem konferencji był pokaz filmu *Moja droga do Prawdy* w reżyserii Bożeny Garus-Hockuby oraz koncert zatytułowany *Vita brevis, ars longa*.

Sympozjum zorganizowane na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II było znaczącą formą uczczenia pamięci prof. Włodzimierza Fijałkowskiego oraz wpisało się w lubelskie obchody Dnia Świętości Życia. Ukazanie

sylwetki i dokonań tego obrońcy życia jest tym bardziej cenne, że wciąż życie człowieka, szczególnie na etapie perinatalnym, jest zagrożone czy to przez dążenie do liberalizacji przepisów aborcyjnych, czy to przez lansowaną szeroko prokreację technicyzowaną.

ks. Krzysztof Smykowski – WT KUL Lublin